

บริษัท ฮิวแมน เอ็กเซลเล้นซ์ จำกัด

Human Excellence

ยุคหลังนวสมัย

Postmodern 1

โดย

อภิรักษ์ กาญจนคงคา

k.apirak@huexonline.com

www.huexonline.com

กันยายน 2552

หัวข้อการบรรยาย

2

- ความหมายและแนวคิดของ
Premodern, Modern และ Postmodern
- ความเป็นมา แนวคิดของนักคิดในยุคต่าง ๆ
- การเปลี่ยนแปลง ความเป็นพลวัตของแนวคิด
ในยุค **Premodern, Modern** จนถึง
Postmodern
- บทบาทและหน้าที่ของนักจัดการ เพื่อ
สอดคล้องกับกระแสโลกที่เป็น
Postmodern

ความจริงแท้มี 3 อย่าง

(Walter Truett Anderson, Ph.D., 1990)

- มุมมองก่อนนวมัย (Premodern View)
- มุมมองนวมัย (Modern View) และ
- มุมมองหลังนวมัย (Postmodern View)

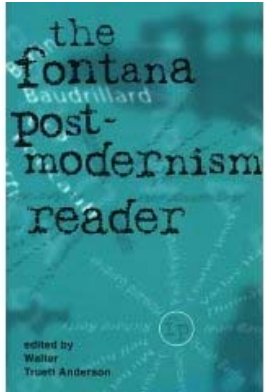
- ดร. วอลเตอร์ ทรูเอตต์ แอนเดอร์สัน เป็นนักวิทยาศาสตร์การเมือง (Political Scientist) นักอนาคต เขาเขียนตำราหลายเล่ม หนังสือที่สร้างชื่อเสียงให้เขาเล่มหนึ่งคือ “**The Fontana Postmodernism reader**” ซึ่งได้กล่าวถึงภาพใหญ่ ๆ เป็น “**สี่หนทางที่แตกต่างกันที่จะเป็นความถูกต้องอย่างสมบูรณ์**” ในการพิจารณาองโลกปัจจุบัน ดังแสดงในเฟรมต่อไป:-

“The Fontana** Postmodernism reader”

มุมมองในการมองโลก ประกอบด้วย

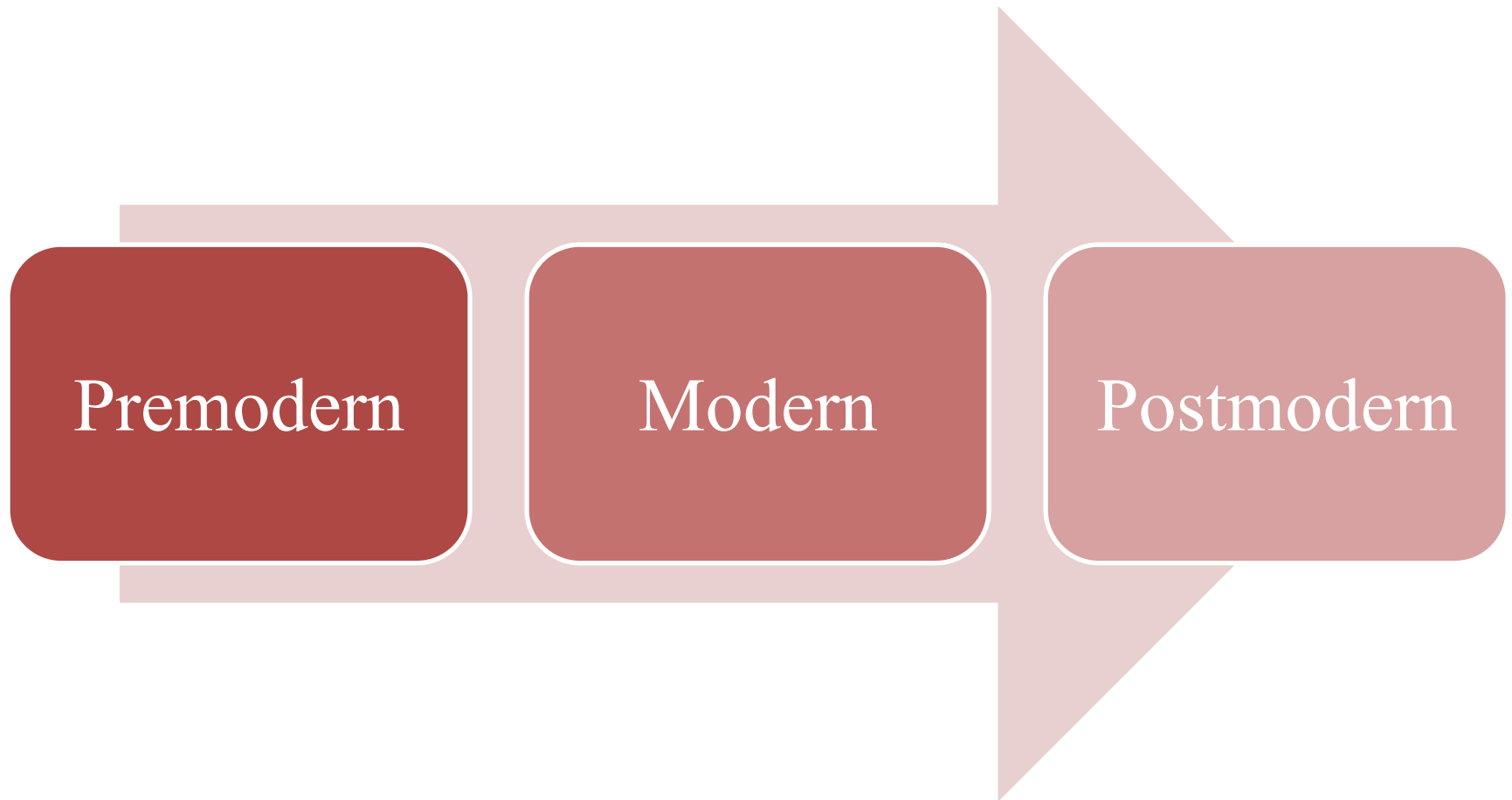
1. **ความเป็นนักยุกหลังวสมัยอย่างแรงกล้า (The postmodern-ironist)** ซึ่งมองเห็นความจริงในฐานะที่เป็นโครงสร้างของสังคม
2. **ความมีเหตุมีผลเชิงวิทยาศาสตร์ (The scientific-rational)** ซึ่งความจริงจะถูกค้นพบโดยผ่านระเบียบวิธี และการค้นคว้าอย่างมีวินัย
3. **ความมีประเพณีทางสังคม (The social-traditional)** ซึ่งจะพบความจริงจากความมั่งคั่งทางวัฒนธรรมของชาวบ้าน ประชาชนทั่วไป
4. **ความเป็นโรแมนติคใหม่ (The neo-romantic)** ซึ่งความจริงจะถูกค้นพบจากการประสานกลมกลืนระหว่างธรรมชาติและ/หรือการสำรวจทางจิตวิญญาณภายในตัวตนเอง

** เป็นเมือง ๆ หนึ่งทางตอนใต้ของรัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา

แล้วอะไรคือความจริงแท้เล่า?

What's really real?

ก่อนยุคนวนสมัย (Premodern) (1400s-1500s)

- จะเป็นคำเตือน ทำให้เชื่อของคนโบราณ เช่น อย่ากวาดพื้นบ้านตอนกลางคืน อย่าทานกับมากจะเป็นตาลขโมย เป็นต้น
- ตระหนักในสิ่งที่หลากหลาย แต่ไม่ได้เป็นสิ่งที่รู้ มุมมองที่รู้แก่คนอื่น ๆ
- As human evolved and became aware of their diversity, they came to recognize that others did not always share their views of things.

- นับเป็นยุคหลังประวัติศาสตร์โบราณ (Ancient History) และก่อนความเป็นนวนสมัย (Modernity)
- โดยจะเริ่มต้นราว ๆ กลางปี ค.ศ.1400 (หรือสมัยต้นกรุงศรีอยุธยา) ความเปลี่ยนแปลงเริ่มมาจากการมีสิ่งพิมพ์ หนังสือพิมพ์ และมีการนำตัวเรียงพิมพ์ (Movable type) เข้ามาใช้ในยุโรป

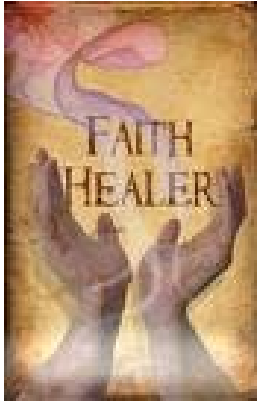
ก่อนยุคทันสมัย (Premodern)

- ช่วงปลายยุคกลาง Medieval หรือ Middle Ages ต่อเนื่องมาถึงยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาการ (Renaissance) ราว ๆ คริสตศตวรรษที่ 16
- เกิดหลักการ Metaphysics ซึ่งเป็นการสำรวจทำความเข้าใจกับความจริงแท้โดยผ่านวิทยาศาสตร์เฉพาะทางต่าง ๆ นั่นคือ ดาราศาสตร์ (Cosmology) และศาสตร์ว่าด้วยความดำรงอยู่ (Ontology) → อัตมัน → ปรมัตมัน
- (จุดหมายสูงสุดของศาสนาฮินดู ก็คือการได้กลับไปรวมกับพรหม ซึ่งไม่ต้องเวียนว่ายตายเกิดให้เป็นทุกข์อีกต่อไป)
- ในช่วงแรก ๆ ของปรัชญาของอิสลาม ร้อยปีหลังจากการสิ้นพระชนม์ของโมฮัมหมัดเมื่อปี ค.ศ.632 นักปราชญ์ต่าง ๆ ของอิสลามได้รวบรวมองค์ความรู้ต่าง ๆ รวมทั้งปรัชญาตะวันตกไว้ด้วย

อริสโตเติลเขียนด้วยภาษาอารบิก

ก่อนยุคновสมัย (Premodern)

- ความรู้สึกรักของคน ความเป็นตัวตนและความประสงค์ จะแสดงออกมาในรูปแบบของความศรัทธา (Faith) ในรูปแบบของพระเจ้า พระเจ้าองค์เดียวบ้าง พระเจ้าหลายองค์บ้าง
- เกิดมีนักบวช พระ พราหมณ์ หรือผู้ที่ติดต่อทางวิญญาณ เชื่อมโยงหรือสื่อสารกับพระเจ้าได้ (Religious officials) ซึ่งมีตำแหน่งและมีอิทธิพลมาก เข้าถึงบุญ
- ประเพณีจะเห็นอยู่ในรูปของการบวงสรวง การบูชา ระเบียบทางสังคม (Social order) จะไม่มีการเปลี่ยนแปลง ถูกยึดและตรึงไว้เช่นนั้น

แนวคิดแบบพุทธปัญญา (Enlightenment Concept)

- เป็นความหมายที่กว้างหมายถึง ความฉลาดปราดเปรื่อง (Wisdom) ความเข้าใจ (Understanding) แจ่มจรัสในการรับรู้ (Clarity of perception)
- คำนี้มีความหมายในสองแนวทาง ซึ่งแย้งกันเอง คือ
  1. การเกิดแสงสว่างทางปัญญาด้านศาสนาหรือจิตวิญญาณ เช่น ในศาสนาพุทธ จะมีคำว่า นิพพาน (Nirvana) โพธิ (Bodhi) หรือ ซาโตริ (Satori) หรือ ในศาสนาฮินดู โมกษะ (Moksha) และ หรือศาสนายูดาห์ (Judaism) เรียก Kabbalah ในศาสนาอิสลามเรียก Sufi fitra
  2. การเกิดแสงสว่างทางปัญญาที่มีความฉลาดล้ำ (Intellectual enlightenment) เป็นแนวคิด มีการเคลื่อนไหวในยุโรป ที่เรียกว่ายุคแห่งแสงสว่างทางปัญญา (Age of Enlightenment) มักจะเรียกกันว่า Age of Reason ในคริสต์ศตวรรษที่ 17-18

ยุคновสมัย (Modern) (1500s-ปลายศตวรรษที่ 18)

- ยอมรับความหลากหลายนานา อย่างถูกต้อง
- Accept, such diversity as legitimate, different strokes for different folks.
- ขึ้นอยู่กับมุมมองของแต่ละคน เช่น ตำลึง บางคนมองว่าเป็นพืชที่มีประโยชน์กินได้ บางขณะบางตำแหน่งที่มันขึ้น คนอาจมองว่ามันเป็นวัชพืช
- ยุคนี้ หรือการเป็นยุคновสมัยนิยม (Modernism) เป็นนิยามที่กว้างมาก แนวความคิด คุณลักษณะ ทักษะใหม่ ๆ มีความเฉพาะ สัมพันธ์กับการเคลื่อนไหวทางวัฒนธรรม (Cultural movements)

The Gate (1959-1960)
By Hans Hoffmann